

ŞAHİT TUTMAK

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

şahit tutmak Deyim birini tanık olarak göstermek.

ATASÖZLERİ VE DEYİMLER SÖZLÜĞÜ

(ش ۵) 160

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ

İnsanlardan öyleleri vardır ki dünya hayatıyla ilgili sözleri senin **hosuna gider** ve kalbinde olana Allah'ı **şahit tutar**. Gerçekte ise o hasımların en yamanıdır. **2/BAKARA-204**

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَابَرْتُمْ بَدِينَ إِلَى آجَلٍ مَسْمُومٍ فَاتَّكِبُوا وَلَا يَكْتُوبُوا وَلَا يَأْبُ كَاتِبٌ وَلَا يَأْبُ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَفِيعُ أَنْ يُمْلَأَ هُوَ فَلْيُمْلَأْ وَلْيُبَ الْبِئْسَ مَا لِلْآخِرَةِ وَلَا يَأْبُ الشَّهَادَةَ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمَعُوا أَنْ تَكْتُوبُوا صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى آجَلٍ ذَلِكَمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمٌ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ إِلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُوبُوا وَأَشْهَدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فَسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ وَاعْلَمَكُمْ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

Ey iman edenler! Belirli bir vakte kadar aranızda borçlandığınızda onu yazın. Aranızda bir katip doğrulukla yazsın. Katip Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmaktan çekinmesin ve yazsın. Üzerinde hak olan kişi de yazdırsın ve Rabb'i olan Allah'tan korksun da üzerindeki haktan bir şeyi eksiltmesin. Eğer üzerinde hak olan kişi **aklı kesmeyen** veya zayıf biri olursa yahut kendisinin yazdırmaya **gücü yetmezse** velisi doğrulukla yazdırsın. Erkeklerinizden iki şahidi de **şahit tutun**. Eğer iki erkek yok ise şahitliklerinden **razı olacağınız** bir erkekle iki kadın (da olur) ki kadınlardan biri unutacak olursa diğeri ona hatırlatsın. Şahitler de çağrıldıklarında kaçınmasınlar. Küçük yahut büyük, onu (borcu) vadesiyle yazmaktan çekinmeyin. Bu, Allah katında adalete en uygun, şahitlik bakımından en sağlam ve **kuşku duymamanıza** de en elverişli olandır. Aranızda peşin yapılan alışverişler başka. Bunları yazmamanızda sizin için bir sakınca yoktur. Alışveriş yaptığımızda da **şahit tutun**. Katibe de şahide de bir **zarar verilmesin**. Eğer bir şey yaparsanız bu sizin açınızdan **voldan çıkmak** olur. Allah'tan sakının. Allah size öğretiyor. Allah her şeyi bilendir. **2/BAKARA-282**

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ ۗ شَهِدْنَا ۗ أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ

Cemal Külünkoğlu Meali

Kıyamet gününde: “Biz bundan habersizdik” demeyesiniz diye, hani Rabb’in, Âdemoğullarından, onların bellerinden zürriyetlerini çıkarmış ve onları kendilerine **şahit tutarak** “Ben sizin Rabbiniz değil miyim (demişti)?” Onlar da “Evet (Rabb'imizsin) şahit olduk” demişlerdi. **7/ARAF-172**

Cemal Külünkoğlu Meali A'râf Suresi 172. Ayet Açıklaması:

Bkz. 5/7 ve dipnotu, 57/8“Ben sizin Rabbiniz değil miyim? Evet, rabbimizsin” şeklindeki karşılıklı konuşma hakkında farklı yorumlar yapılmıştır. Bu sözün ezelde mi, ana rahminde mi yoksa sorumluluk yaşına gelen insanın Müslüman olduğuna karar vermesiyle mi verildiği bilinmemektedir. Ancak, Kur'an'da çokça görülen, Allah'ın yaratıcı eylemini ve insanın da buna varoluşsal tepkisini dile getirmek için kullanılan temsili ifadeler de bulunmaktadır. Bu konuşma da onlardan bir tanesi olabilir. Ya da metaforik bir anlatımla; Allah'ın, insanı yaratırken -ki ayette bellerinden zürriyetlerin çıkarmasına vurgu yapılıyor- onun kühüne Yaratıcıyı idrak etme eğilimi yerleştirdiğini de ifade etmiş olabilir.

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوِّ قَالَ إِيَّيْ أَشْهَدُ اللَّهُ وَأَشْهَدُوا آيِي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ

Seni ilahlarımızdan bazıları fena çarpmış, demekten başka bir şey söylemiyoruz. Dedi ki "Ben Allah'ı

şahit tutuyorum ve siz de şahit olun ki ben sizin **şirk koştuklarınızdan** uzağım. **11/HUD-54**

وَالَّذِينَ يَزْمُونَ أَرْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾ وَالْحَامِسَةُ أَنْ لَعْنَتُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ وَيَذُرُّوا عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾ وَالْحَامِسَةُ أَنْ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾

6. Eşlerine **leke sürüp** de kendilerinden başka şahitleri bulunmayanlardan birinin şahitliği ise kendinin mutlaka doğru söyleyenlerden olduğuna Allah'ı dört kere **şahit tutmasıdır**.
7. Beşincisinde; eğer yalancılardansa Allah'ın lanetinin muhakkak kendi üzerine olmasını (diler).
8. Kadının da onun mutlaka yalan söyleyenlerden olduğuna Allah'ı dört kere **şahit tutması** üzerinden cezayı kaldırır.
9. Beşincisinde; eğer o doğru söyleyenlerdence Allah'ın lanetinin muhakkak kendi üzerine olmasını (diler). **24/NUR 6-9**

فَإِذَا بَلَغَ اَجَلُهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ اَوْ قَارِفُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَاَشْهَدُوا دَوِي عَدْلٍ مِنْكُمْ وَاَقْبِمُوا الشَّهَادَةَ لِلّٰهِ ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا

İddetlerini doldurduklarında artık onları ya iyilikle tutun veya iyilikle kendilerinden ayrılın. İcinizden adalet sahibi iki kişiyi de **şahit tutun**. Şahitliği Allah için doğru olarak yerine getirin. İşte bununla, Allah'a ve ahiret gününe iman edene öğüt verilir. Kim Allah'tan sakınırsa (Allah) onun için bir çıkış yolu var eder. **65/TALAK-2**